

Indicele economiei și societății digitale (DESI) 2022

România

Despre DESI

Începând din 2014, Comisia Europeană a monitorizat progresele înregistrate de statele membre în domeniul digital și a publicat rapoarte anuale privind Indicele economiei și societății digitale (DESI). În fiecare an, rapoartele includ profiluri de țară, care ajută statele membre să identifice domeniile de acțiune prioritară, precum și capitole tematice care oferă o analiză la nivelul UE în principalele domenii de politică digitală. Indicele DESI clasifică statele membre în funcție de nivelul lor de digitalizare și analizează progresele relative înregistrate de acestea în ultimii cinci ani, ținând seama de punctul lor de plecare.

Comisia a ajustat DESI pentru a-l alinia la cele patru puncte cardinale prevăzute în propunerea Comisiei de decizie de instituire a programului „[Calea către deceniul digital](#)”, aflată în prezent în stadiu de negociere de către Parlamentul European și Consiliu. Propunerea stabilește obiective la nivelul UE care trebuie atinse până în 2030 pentru a realiza o transformare digitală cuprinzătoare și durabilă în toate sectoarele economiei. Dintre indicatorii DESI 2022, 11 măsoară obiectivele stabilite în deceniul digital. În viitor, DESI va fi aliniat și mai îndeaproape la deceniul digital, pentru a se asigura că toate obiectivele sunt discutate în rapoarte.

În prezent, digitalizarea în UE nu este uniformă, deși există semne de convergență. În timp ce liderii au rămas aceeași, un grup substanțial de state membre se grupează în jurul mediei UE. Este important de remarcat faptul că majoritatea statelor membre care au avut un nivel mai scăzut de digitalizare în urmă cu cinci ani progresează într-un ritm mai rapid decât restul statelor, ceea ce indică o convergență generală în domeniul digital în UE.

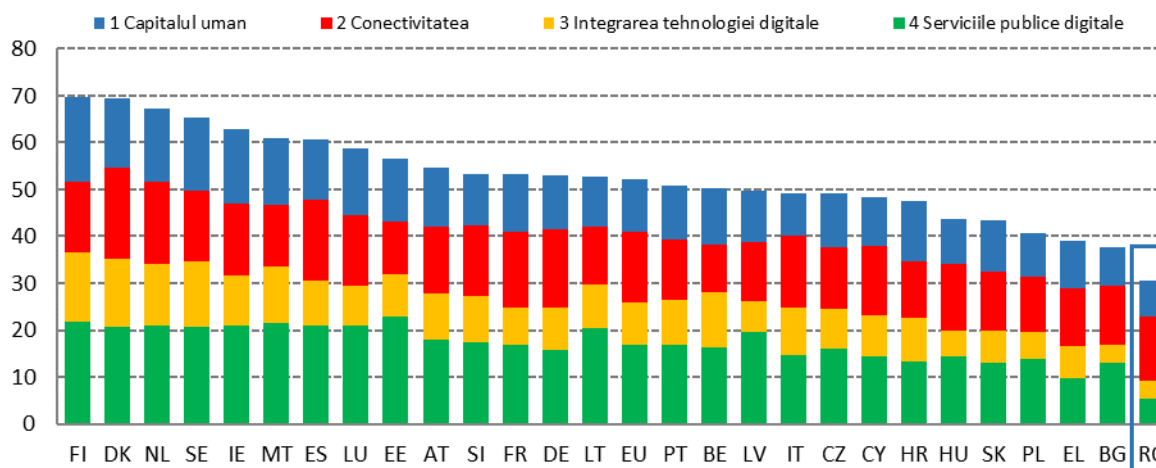
Atingerea obiectivelor deceniului digital depinde de efortul colectiv al tuturor. Fiecare stat membru va contribui la acest obiectiv ambițios pornind dintr-un punct diferit, determinat de resurse, avantaje comparative și alți factori relevanți, cum ar fi dimensiunea populației, nivelul de dezvoltare al economiei și domeniile de specializare. De exemplu, statele membre cu economii dezvoltate sau populații numeroase vor trebui să obțină rezultate bune pentru a permite Europei în ansamblu să atingă obiectivele până în 2030. Liderii din domeniul digital vor trebui să progreseze în continuare pentru a deveni lideri în domeniul digitalizării la nivel mondial, în timp ce toate eforturile de digitalizare ale statelor membre vor fi determinate de nevoile lor economice și societale.

Punctajele DESI și clasamentele din anii anteriori sunt recalulate pentru toate statele membre pentru a reflecta modificările datelor subiacente. Pentru informații suplimentare, a se vedea [site-ul web al DESI](#).

Prezentare generală

	România		UE
	loc	punctaj	punctaj
DESI 2022	27	30,6	52,3

Clasamentul pentru 2022 al Indicelui economiei și societății digitale (DESI)

România se situează pe locul 27 din cele 27 de state membre ale UE în ediția din 2022 a Indicelui economiei și societății digitale (DESI). Este important de remarcat faptul că creșterea sa anuală relativă este inferioară celei a țărilor similare¹, ceea ce indică faptul că nu este convergentă cu restul statelor membre. Țara a rămas în urmă în ceea ce privește o serie de indicatori ai dimensiunii capitalului uman, cu un nivel foarte scăzut de competențe digitale de bază în comparație cu media UE, dar își menține locurile fruntașe în ceea ce privește proporția femeilor specialiste în domeniul TIC din forța de muncă (locul 2) și în ceea ce privește numărul absolvenților în domeniul TIC (locul 4). O schimbare semnificativă a ritmului de pregătire a României în ceea ce privește competențele digitale este esențială pentru ca UE să atingă obiectivul deceniului digital privind competențele digitale de bază și specialiștii în domeniul TIC. România are rezultate relativ bune în ceea ce privește conectivitatea, aceasta reprezentând dimensiunea pentru care obține cel mai bun punctaj. Proporția utilizării serviciilor de acoperire de bandă largă fixă de cel puțin 100 Mbps (57 %) și prin rețelele fixe de foarte mare capacitate (87 %) depășește media UE. Acest lucru este, de asemenea, important având în vedere obiectivul deceniului digital de acoperire în proporție de 100 % a tuturor gospodăriilor prin rețelele de gigabiți până în 2030. Cu toate acestea, performanțele țării în ceea ce privește integrarea tehnologiilor digitale și a serviciilor publice digitale sunt slabe în comparație cu cele ale celorlalte state membre ale UE. Ponderele IMM-urilor care au cel puțin un nivel de bază de intensitate digitală (22 %) și procentajul întreprinderilor care fac schimb electronic de informații (17 %) sunt cele mai scăzute din UE. Nivelul scăzut de digitalizare și progresele relativ lente împiedică economia României să profite pe deplin de oportunitățile oferite de tehnologiile digitale. Această situație este agravată și mai mult de nivelul foarte scăzut al serviciilor publice digitale, atât pentru cetățeni, cât și pentru întreprinderi.

Continuarea pandemiei de COVID-19 în 2021 și schimbările frecvente de guvern (cinci guverne în ultimii 4 ani) reprezintă o provocare deosebită pentru această țară. Digitalizarea reprezintă în continuare o prioritate pentru actualul guvern aflat la putere începând din 25 noiembrie 2021, alături

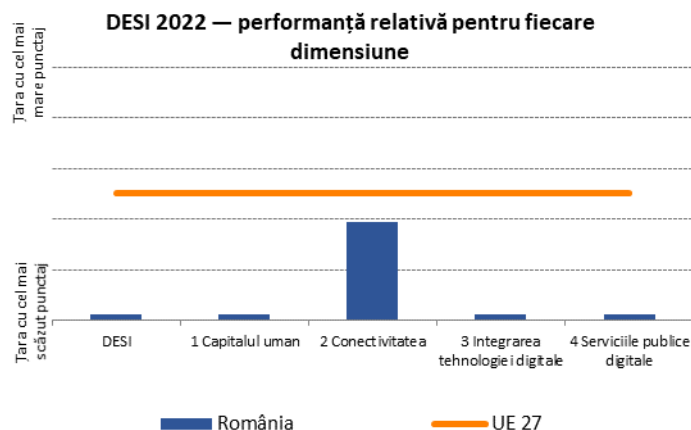
¹ A se vedea punctul 1.3 din capitolele tematice privind DESI 2022.

de simplificarea legislației și crearea unui mediu de reglementare favorabil întreprinderilor. Guvernul conduce transformarea digitală a sectorului public prin politica publică în domeniul e-guvernării pentru perioada 2021-2030 (adoptată la 3 iunie 2021), proiectul emblematic de stabilire a unui cadru pentru serviciile și instrumentele de guvernare electronică. Politica se află la începutul procesului de punere în aplicare.

Cu un sprijin pentru investiții de aproape 6 miliarde EUR (20,5 % marcare digitală), Planul de redresare și reziliență al României include măsuri extrem de semnificative pentru integrarea deplină a digitalizării în toate dimensiunile DESI, și anume competențele digitale, conectivitatea, sprijinul acordat întreprinderilor și serviciile publice digitale. În timp ce majoritatea acestor măsuri (atât reforme, cât și investiții) sunt gestionate de Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării, alte ministere și entități publice sunt responsabile de punerea în aplicare a măsurilor din domeniul digital conexe. O structură de guvernare flexibilă, care să evite fragmentarea și să asigure o punere în aplicare coerentă și eficientă ar sprijini într-un mod considerabil eforturile de digitalizare depuse în temeiul planului național de redresare și reziliență.

Odată cu criza refugiaților, care a început după invadarea Ucrainei de către Rusia, operatorii români au pus gratuit la dispoziția ucrainenilor cartele SIM cu apeluri și trafic de date gratuite. Începând din martie 2022, au fost distribuite aproximativ 400 000 de cartele SIM. În plus, operatorii au anunțat o abordare coordonată împreună cu Inspectoratul General pentru Situații de Urgență pentru a direcționa operatorii de telefonie mobilă către punctele de acces pentru imigranți și de a instala puncte de acces WiFi în tabere. Aceste măsuri au fost puse în aplicare înainte de sfârșitul lunii martie și fac în prezent obiectul unei revizui. Potrivit ANCOM, au fost încheiate acorduri la nivel de servicii cu ridicata cu omologii ucrainenii din sectorul telecomunicațiilor pentru a nu percepe tarife de roaming.

Având în vedere rolul serviciilor mass-media audiovizuale în modelarea opiniei publice și dreptul publicului de a avea acces la surse actuale fiabile de informații cu privire la agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, Consiliul Național al Audiovizualului (CNA) a adoptat, la 24 februarie 2022, o recomandare adresată furnizorilor de servicii mass-media audiovizuale prin care li se solicită să respecte obligațiile legale de a informa în mod corespunzător publicul. CNA monitorizează rapid modul în care aspectele legate de agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei se reflectă în transmisiile de știri și în dezbateri, cu scopul de a informa în mod corespunzător publicul prin verificarea informațiilor, evitarea informațiilor confuze și respectarea normelor de etică. În plus, CNA a [recomandat](#) cetățenilor din România, prin intermediul unui spot informativ difuzat la televiziune de radiodifuzori sub forma unui anunț de interes public, să își obțină informațiile „exclusiv din surse oficiale” în contextul războiului din Ucraina. La 11 aprilie 2022, CNA a organizat o videoconferință la care a invitat autoritățile de reglementare din domeniul audiovizualului din țările învecinate cu Ucraina. Cu această ocazie, CNA a inițiat un mecanism de cooperare, bazat pe schimbul de bune practici, pentru ca aceste autorități să se informeze reciproc în prealabil cu privire la subiectele manipulării și dezinformării în contextul conflictului din Ucraina și cu privire la măsurile de combatere a dezinformării.

Imediat după începerea activităților ostile în Ucraina, Directoratul Național de Securitate Cibernetică (DNSC) a inițiat un proces standard de monitorizare și identificare a resurselor implicate în atacuri cibernetice și în atacuri cu software-uri rău-intenționate lansate în contextul războiului din Ucraina. DNSC a publicat o listă cu site-uri web și adrese IP legate de dezinformare și de atacuri și actualizează în mod constant această [listă](#). De asemenea, în parteneriat cu DNSC, Bitdefender oferă pentru orice întreprindere, instituție guvernamentală sau cetățean privat din Ucraina - atât timp cât este necesar - consultanță tehnică, informații privind amenințările și tehnologii de securitate cibernetică destinate atât consumatorilor, cât și întreprinderilor. DNSC recomandă punerea în aplicare rapidă și precisă a unor măsuri adecvate pentru protecția site-urilor web și a infrastructurilor cibernetice. A fost publicat un [ghid](#) pe site-ul web al DNSC.

Dimensiunea digitală în cadrul Planului de redresare și reziliență al României (PNRR)

Planul de redresare și reziliență al României are ca obiectiv de a aborda majoritatea deficiențelor din domeniul digital ale țării, contribuind cu 5,97 miliarde EUR² (și anume 20,5 % din alocarea totală a României) la obiectivele digitale. Cea mai importantă contribuție este în cadrul componentei 7 (Transformarea digitală), deși toate componentele includ unele măsuri legate de domeniul digital.

În cadrul componentei 4 (Transport sustenabil), sunt alocate 864 de milioane EUR digitalizării sistemului feroviar și dezvoltării unei infrastructuri rutiere durabile, inclusiv a unor elemente digitale.

Componenta 7 (Transformarea digitală) alocă 1 817 milioane EUR (cea mai mare contribuție pentru o singură componentă) și se axează pe transformarea digitală a sectorului public, securitatea cibernetică și conectivitate. În mod specific, această componentă include reforme precum intrarea în vigoare a Legii privind securitatea rețelelor 5G și adoptarea Strategiei naționale de securitate cibernetică pentru perioada 2021-2026. În cazul celor dintâi, invitația de participare la procedura de ofertare pentru autorizarea operatorilor de telecomunicații de a acorda licențe 5G ar trebui publicată până în iunie 2022. Printre alte reforme esențiale se numără adoptarea Legii privind cloudul guvernamental și interoperabilitatea până în iunie 2022, care va declanșa investiții semnificative în implementare și actualizarea serviciilor conexe, înființarea

² Fiecare plan de redresare și reziliență trebuie să consacre obiectivelor digitale cel puțin 20 % din alocarea totală a planului. În acest scop, planurile au trebuit să precizeze și să justifice în ce proporție contribuie fiecare măsură la îndeplinirea obiectivelor digitale, și anume integral (100 %), parțial (40 %) sau nu are niciun impact (0 %), în conformitate cu anexa VII la Regulamentul de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență. Combinarea coeficienților cu estimările de costuri ale fiecărei măsuri permite evaluarea măsurii în care planul contribuie la obiectivele digitale și dacă acesta îndeplinește ținta de 20 %.

grupului operativ pentru punerea în aplicare și monitorizarea reformelor și a investițiilor în domeniul digital prevăzute în PNRR, precum și analiza opțiunilor pentru arhitectura cloudului guvernamental. În plus, din această componentă face parte o cerere de „sprijin sub formă de granturi pentru competențele digitale” pentru perfecționarea/recalificarea angajaților din întreprinderi.

În cadrul componentei 8 (Reforma fiscală și reforma sistemului de pensii), sunt avute în vedere mai multe investiții pentru digitalizarea autorităților din domeniul fiscal și cel al pensiilor.

Componenta 9 (Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare) este, de asemenea, importantă în contextul digitalizării, deoarece alocă 1 064 de milioane EUR pentru a sprijini digitalizarea întreprinderilor și pentru a sprijini un proiect multinațional privind „procesoarele cu consum redus de energie și cipurile semiconductoare”, care urmează să fie pus în aplicare ca proiect important de interes european comun (PIIEC). În plus, PNRR-ul finanțează, în acest context, operaționalizarea unei platforme digitale publice care furnizează întreprinderilor servicii publice legate de intrarea/ieșirea firmelor de pe piață, autorizarea reprezentanțelor străine în România și obținerea de licențe industriale (Investiția 1). O schemă în valoare de 500 de milioane EUR vizează sprijinirea adoptării tehnologiilor/soluțiilor digitale, cum ar fi inteligența artificială, datele, cloud computingul, platformele, tehnologia blockchain și transformarea digitală a procedurilor legate de întreprinderi (investiția I3a).

Instituirea de administrații subnaționale la nivel intermediar (de exemplu, zone rurale funcționale) în cadrul componentei 10 (Fondul local) ar trebui să permită integrarea digitală deplină a serviciilor publice furnizate de unități administrative care fac parte din consorții locale. Integrarea ar duce la îmbunătățirea accesului, în special în zonele mai puțin urbanizate, în care calitatea serviciilor publice existente este uneori inferioară standardelor.

Componenta 14 (Buna guvernare) contribuie la promovarea participării la spațiul public digital. În cadrul reformei 1, personalul organizațiilor societății civile beneficiază anual de formare pentru a-și spori capacitatea și competențele de a participa în mod eficace la procedurile de consultare publică prin intermediul platformei digitale e-consultare.gov.ro. În paralel, investiția 3 vizează crearea unor structuri de parteneriat între administrațiile locale și societatea civilă, inclusiv prin încurajarea digitalizării ONG-urilor.

În cadrul componentei 15 (Educație), un buget de 1 129,5 milioane EUR este alocat reformelor și investițiilor pentru digitalizarea educației. Aceasta include reforme menite să stabilească profilul de competențe digitale al cadrelor didactice și să evalueze competențele digitale în cadrul examenelor școlare, precum și să asigure standarde pentru dotarea școlilor cu echipamente și resurse tehnologice în scopuri educaționale online.

1 Capital uman

1 Capital uman	România		UE
	loc	punctaj	punctaj
DESI 2022	27	30,9	45,7

	DESI 2020	România DESI 2021	DESI 2022	UE DESI 2022
1a1 Competențe digitale cel puțin de bază % dintre persoane	Nu se aplică	Nu se aplică	28 % 2021	54 % 2021
1a2 Competențe digitale peste nivelul elementar % dintre persoane	Nu se aplică	Nu se aplică	9 % 2021	26 % 2021
1a3 Competențe cel puțin de bază în materie de conținut digital³ % dintre persoane	Nu se aplică	Nu se aplică	41 % 2021	66 % 2021
1b1 Specialiști în domeniul TIC % de persoane încadrate în muncă cu vârste cuprinse între 15 și 74 de ani	2,3 % 2019	2,4 % 2020	2,6 % 2021	4,5 % 2021
1b2 Femei specialiste în domeniul TIC % de specialiști în domeniul TIC	23,5 % 2019	26,2 % 2020	26 % 2021	19,1 % 2021
1b3 Întreprinderi care oferă formare în domeniul TIC % dintre întreprinderi	6 % 2019	6 % 2020	6 % 2020	20 % 2020
1b4 Absolvenți în domeniul TIC % dintre absolvenți	5,8 % 2018	6,3 % 2019	6,7 % 2020	3,9 % 2020

România se situează pe locul 27 în ceea ce privește dimensiunea capitalului uman în cadrul DESI 2022. Țara se confruntă cu o lipsă de competențe digitale de bază în rândul populației. România înregistrează rezultate cu mult sub media UE în ceea ce privește competențele digitale cel puțin de bază (28 % față de 54 %) și competențele digitale peste nivelul elementar (9 % față de 26 %). 41 % dintre persoanele din România au competențe cel puțin de bază în materie de creare de conținut digital, sub media UE de 66 %. România înregistrează, de asemenea, un punctaj sub medie în ceea ce privește proporția specialiștilor în domeniul TIC încadrați în muncă, și anume de 2,6 % față de 4,5 %, procentajul continuând să crească într-un ritm constant. În schimb, numărul femeilor specialiste în domeniul TIC și numărul femeilor absolvente în domeniul TIC rămân ridicate și au crescut la 26 % și, respectiv, 6,7 %, cu punctaje de vârf. Ponderea întreprinderilor care oferă formare în domeniul TIC stagnează la 6 %, cu mult sub media UE.

Deși țara nu are încă o strategie privind competențele digitale, sunt prevăzute măsuri transversale în cadrul PNRR, cum ar fi adoptarea cadrului legislativ pentru digitalizarea educației. Reforma urmărește să asigure cadrul juridic necesar pentru dezvoltarea competențelor digitale pentru elevi. Aceasta va implica definirea profilului de competențe pentru cadrele didactice și revizuirea programei de

³ Întrerupere a seriilor pentru indicatorii 1a1, 1a2 și 1a3. Cifrele nu sunt comparabile cu cele din rapoartele anterioare privind DESI.

învățământ obligatorii și a planului-cadru pentru disciplinele TIC la toate nivelurile de învățământ. Reforma va alinia sistemul educațional la Cadrul european al competențelor digitale (DigComp) pentru elevi. Punerea în aplicare a reformei trebuie finalizată până la 30 iunie 2024.

În plus, investițiile prevăzute în PNRR în cadrul componentei 7 - Reforma 4 „Creșterea competențelor digitale pentru exercitarea funcției publice și educație digitală pe parcursul vieții pentru cetățeni” sprijină digitalizarea economiei și tranziția către industria 4.0 și vizează să alinieze piața forței de muncă la cele mai recente evoluții din acest sector. Aceste investiții vor contribui la punerea în aplicare a acestei reforme în patru domenii prezentate mai jos.

(i) Programul de formare de competențe digitale avansate pentru funcționarii publici (20 de milioane EUR): până la jumătatea anului 2026, 30 000 de funcționari publici vor beneficia de formare pentru a dobândi competențe digitale avansate, iar 2 500 de funcționari publici cu funcții de conducere vor urma cursuri de formare în materie de conducere și de gestionare a talentelor.

(ii) Scheme de finanțare pentru biblioteci pentru a deveni huburi de dezvoltare a competențelor digitale de bază (37 de milioane EUR).

(iii) Scheme dedicate perfecționării/recalificării angajaților din cadrul întreprinderilor (36 de milioane EUR): aceste scheme sprijină transformarea digitală a IMM-urilor prin sporirea competențelor digitale ale angajaților lor, punând accentul pe tehnologiile emergente, cum ar fi internetul obiectelor, volumele mari de date, învățarea automată, inteligența artificială, automatizarea proceselor robotizate, tehnologia blockchain. Angajații din cadrul a 2 000 de IMM-uri vor beneficia sprijin până la sfârșitul anului 2025.

(iv) Crearea de noi competențe în materie de securitate cibernetică pentru societate și economie, vizând dezvoltarea competențelor în materie de securitate cibernetică atât pentru elevi, cât și pentru actorii din sectorul public și pentru cei din sectorul privat (25 de milioane EUR). Vor fi organizate cursuri de formare în domeniul securității cibernetice pentru 5 000 de cadre didactice (din învățământul preuniversitar și din cel universitar), care vor fi ulterior în măsură să își transmită cunoștințele elevilor și studenților din întreaga țară. Aceste sesiuni de formare vor fi finalizate până la jumătatea anului 2026.

În plus, în cadrul componentei 15 a PNRR-ului, un program de formare continuă va asigura dezvoltarea competențelor pedagogice digitale pentru cadrele didactice din zonele rurale și din alte medii defavorizate. Cadrul european al competențelor digitale (DigComp) și standardele recunoscute la nivel internațional (ECDL) vor fi utilizate pentru conceperea programului, preconizându-se participarea unui număr de aproximativ 100 000 de cadre didactice. Cursurile de formare vor fi dublate de o platformă care înglobează lecții multimedia care vor servi drept model de bune practici pentru fiecare disciplină. Un număr de aproximativ 50 000 de cadre didactice vor beneficia de schimburi prin intermediul platformei. Un cadru pentru evaluarea aplicării practice a competențelor dobândite și pentru luarea de măsuri de remediere va asigura efecte de lungă durată ale programului. Suma alocată este de 80 de milioane EUR, iar programul va fi finalizat până în T3 2025.

Modernizarea a peste 5 200 de laboratoare informatice și dezvoltarea a 1 100 de centre tehnologice ca laboratoare inteligente vor asigura infrastructura și echipamentele digitale pentru un număr de peste 3 600 de școli care nu sunt incluse în niciun alt program de finanțare. Suma alocată în cadrul PNRR-ului este de 478,50 milioane EUR, iar punerea în aplicare a programului se va derula în perioada 2021-2025.

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) oferă cursuri de formare profesională pentru șomerii înregistrați și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă pentru a le ajuta să își

găsească un loc de muncă. Cursurile sunt finanțate din bugetul asigurărilor pentru șomaj. În 2021, 673 de persoane au participat la cursurile de formare a competențelor digitale organizate de ANOFM.

În 2021, România a participat la Săptămâna UE a programării. Țara a găzduit 53 407 participanți în cadrul unui număr de 1 755 de evenimente. Proporția femeilor participante s-a ridicat la 44 %. Ponderea activităților desfășurate în cadrul școlilor a fost de 88 %⁴.

Nivelul foarte scăzut al competențelor digitale de bază se traduce prin rate scăzute de utilizare a serviciilor în bandă largă fixă (66 %), în pofida unui grad ridicat de disponibilitate a serviciilor în bandă largă de mare viteză (93 %) și a gradului de acoperire a rețelelor de foarte mare capacitate (VHCN) (87 %) (pentru informații suplimentare, a se vedea secțiunea Conectivitate). Pentru a încuraja utilizarea serviciilor în bandă largă, eforturile ar trebui să se axeze și pe îmbunătățirea competențelor publicului larg.

⁴ 4 milioane de persoane au desfășurat activități de programare în cadrul Săptămânii UE a programării din 2021 – Săptămâna programării.

2 Conectivitate

2 Conectivitate	România		UE
	loc	punctaj	punctaj
DESI 2022	15	55,2	59,9

	DESI 2020	România DESI 2021	DESI 2022	UE DESI 2022
2a1 Rata globală de utilizare a serviciilor în bandă largă fixă % dintre gospodării	66 % 2019	67 % 2020	66 % 2021	78 % 2021
2a2 Utilizarea serviciilor în bandă largă fixă de cel puțin 100 Mbps % dintre gospodării	49 % 2019	51 % 2020	57 % 2021	41 % 2021
2a3 Utilizarea serviciilor de cel puțin 1 Gbps % dintre gospodării	<0,01 % 2019	<0,01 % 2020	8,98 % 2021	7,58 % 2021
2b1 Acoperirea de bandă largă de mare viteză (NGA) % dintre gospodării	82 % 2019	87 % 2020	93 % 2021	90 % 2021
2b2 Acoperirea rețelelor de foarte mare capacitate fixe (VHCN) % dintre gospodării	68 % 2019	76 % 2020	87 % 2021	70 % 2021
2b3 Acoperirea rețelelor de fibră optică până în interiorul clădirii (Fibre to the Premises – FTTP) % dintre gospodării	68 % 2019	76 % 2020	87 % 2021	50 % 2021
2c1 Spectrul 5G Spectrul atribuit exprimat în % din totalul spectrului 5G armonizat	21 % aprilie 2020	21 % septembrie 2021	22 % aprilie 2022	56 % aprilie 2022
2c2 Acoperire 5G⁵ % dintre zonele populate	Nu se aplică	12 % 2020	25 % 2021	66 % 2021
2c3 Utilizarea benzii largi mobile % dintre persoane	65 % 2018	65 % 2018	82 % 2021	87 % 2021
2d1 Indicele prețurilor serviciilor în bandă largă Punctaj (0-100)	92 2019	97 2020	97 2021	73 2021

În ceea ce privește conectivitatea, România se situează pe locul 15 din 27 de țări ale UE, sub media UE.

Cea mai mare provocare cu care se confruntă România în ceea ce privește conectivitatea constă în îmbunătățirea ratei globale de utilizare a serviciilor de bandă largă fixă, care rămâne în continuare la 66 %, cu mult sub media UE (78 %), în pofida costurilor scăzute ale serviciilor în bandă largă și a gradului ridicat de acoperire al rețelelor de foarte mare capacitate (VHCN). Această stagnare este cauzată în principal de dezechilibrele demografice ale țării și de nivelul scăzut de competențe digitale de bază, ceea ce face ca România să înregistreze întâzieri în ceea ce privește adoptarea acestor

⁵ Indicatorul privind acoperirea 5G nu măsoară experiența utilizatorilor, care poate fi afectată de diverși factori, cum ar fi tipul de dispozitiv utilizat, condițiile de mediu, numărul de utilizatori simultani și capacitatea rețelei. Acoperirea 5G se referă la procentul de zone populate acoperit de cel puțin un operator raportat de operatori și de autoritățile naționale de reglementare.

servicii. Cu toate acestea, România continuă să fie un actor puternic în domeniul accesului de generație următoare (*Next Generation Access – NGA*) și al rețelelor VHCN. Acoperirea de bandă largă fixă a crescut la 94,1 % pentru totalul gospodăriilor, puțin sub media UE de 97,9 %. În plus, acoperirea în banda largă de mare viteză a crescut cu șase puncte procentuale, ajungând la 93 %, peste media UE de 90 %. Zonele urbane au o acoperire cu rețelele VHCN de 90 %, mult mai mare decât media UE de 76 %. Decalajul digital dintre zonele urbane și cele rurale în ceea ce privește acoperirea rețelelor VHCN a continuat să se reducă după o creștere cu 20 de puncte procentuale, ajungând la 75,7 % în zonele rurale (dublul mediei UE de 37,1 %). Cu toate acestea, operatorii au evidențiat dificultăți în ceea ce privește utilizarea fibrei optice, în special în ceea ce privește accesul în vecinătatea drumurilor și a clădirilor. Ca răspuns, proiectul de lege de transpunere a Codului european al comunicațiilor electronice (CECE), alături de transpunerea prezentei directive, va reforma modul de acordare a autorizațiilor, prin împărțirea lucrărilor de construcții civile în trei categorii: prima categorie nu necesită autorizație, cea de a doua categorie este o procedură simplificată, iar cea de a treia categorie este procedura normală.

România a luat mai multe măsuri de cartografiere a zonelor albe și gri în urma unei [anchete publice desfășurate în prima jumătate a anului 2021](#). În plus, ANCOM a început să populeze o hartă a gradelor de infrastructură la nivel național, cartografierea geolocalizării axându-se înainte de toate pe zonele dens populate. În opinia Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM), a fost necesară calibrarea sistemelor înainte de extinderea operării la nivel național. Se preconizează că proiectul [RO-NET](#) al guvernului (din 2015), pus în aplicare cu o întârziere semnificativă, va identifica alte 700 de localități ca beneficiari ai unor investiții în valoare de 94 de milioane EUR în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR). Acesta ar sprijini dezvoltarea infrastructurilor fixe de comunicații. Se preconizează că acest proiect va fi finalizat integral până la sfârșitul anului 2026. Prin aceste măsuri, România poate îndeplini obiectivele societății gigabiților pentru 2025 și, eventual, obiectivele deceniului digital pentru 2030, în special datorită faptului că în cadrul RO-NET au fost dezvoltate infrastructuri de distribuție („backhaul”) cu viteze de până la 10 Gb/s. În plus, proiectul „Platformă națională integrată - Wireless Campus”, în valoare de 36,67 milioane EUR, este în curs de implementare. Până în prezent, infrastructura Wi-Fi a fost construită și este operațională în aproximativ 4 200 de școli din totalul de 4 500 de școli vizate.

În ceea ce privește conectivitatea mobilă, implementarea tehnologiei 5G se confruntă cu obstacole cauzate de transpunerea cu întârziere a CECE și de sarcinile impuse de Legea privind securitatea rețelelor 5G, adoptată în urma intrării în vigoare a [Memorandumului de înțelegere dintre SUA și România](#). În pofida unui grad ridicat de acoperire a tehnologiei 4G/LTE (97,1 %) și a unei creșteri a gradului de acoperire al tehnologiei 5G (25 % în 2021, cu 13 puncte procentuale mai mare decât în anul precedent), România se situează sub media UE în ceea ce privește acoperirea spectrului 5G și se confruntă cu întârzieri în alocarea spectrului 5G armonizat, care se situează în continuare la un nivel scăzut (22 % față de media UE de 56 %).

Licitația pentru spectru, recent concepută, a fost în cele din urmă împărțită în două părți. Prima parte (finalizată în noiembrie 2021) a acordat drepturile de utilizare disponibile în benzile de frecvențe de 800 MHz, 2 600 MHz și 3 400-3 600 MHz pe termen scurt, în temeiul legislației actuale. În pofida disponibilității benzii de frecvențe de 3 400-3 600 MHz (un total de 90 MHz), operatorului Invite Systems SRL i-a fost atribuit doar un bloc de 5 MHz în condițiile oferite. Deși unii operatori s-au plâns de imposibilitatea de a depune oferte (plângere verbală în timpul misiunii de informare), potrivit ANCOM, piața nu și-a exprimat cererea pentru spectrul contiguu disponibil, în special în banda de

frecvențe de 3,6 GHz, în pofida plafonului generos de frecvențe de 120 MHz, care a oferit condiții favorabile pentru vânzarea drepturilor de utilizare.

A doua parte a licitației pentru spectru, prezentată în detaliu în cadrul [Planului de acțiuni pentru anul 2022](#) al ANCOM, vizează atribuirea drepturilor de utilizare pentru benzile de frecvențe de 700 MHz, 1 500 MHz și 3 400-3 800 MHz pe termen lung pentru implementarea serviciilor de comunicații electronice de bandă largă (inclusiv 5G) după intrarea în vigoare a CECE. Condițiile privind obligațiile în materie de acoperire, utilizare în comun și rezervă sunt în curs de adaptare. Se preconizează organizarea unei consultări publice în iunie 2022. Între timp, punerea în aplicare a [Legii privind securitatea rețelelor 5G](#) (Legea nr. 163/2021) a stârnit îngrijorare în rândul operatorilor de telecomunicații cu privire la lipsa de transparență în cadrul procesul decizional. Cererea unui vânzător european bine-cunoscut a fost respinsă și, prin urmare, echipamentele acestuia pot fi utilizate doar pentru o perioadă suplimentară de cinci ani pentru acces și de șapte ani pentru serviciile de bază (calculate începând din iunie 2021), dacă între timp nu se obține nicio autorizație. Această obligație de conformare le revine operatorilor.

Odată cu criza refugiaților din Ucraina, operatorii români [au luat](#) măsuri voluntare prin care au pus la dispoziția ucrainenilor cartele SIM gratuite pentru apeluri, SMS-uri și trafic de date gratuite. Începând din martie 2022, au fost distribuite aproximativ 400 000 de cartele SIM. Operatorii au anunțat, de asemenea, o abordare coordonată cu Inspectoratul General pentru Situații de Urgențe, în vederea instalării de puncte de acces Wi-Fi în centrele destinate refugiaților. Aceste măsuri au fost puse în aplicare înainte de sfârșitul lunii martie și vor face ulterior obiectul unei revizuri. Potrivit ANCOM, au fost încheiate acorduri la nivel de servicii cu ridicata cu omologii ucraineni din sectorul telecomunicațiilor pentru a nu se percepe tarife de roaming.

Principalele evoluții ale pieței și în materie de reglementare

În 2021, piața românească a înregistrat o reducere anuală de 6,5 % a numărului total de furnizori de rețele publice de comunicații electronice, pe fondul consolidării pieței integrate prin parteneriate sau fuziuni. Orange România a achiziționat o participație majoritară de 54 % din componenta fixă a Telekom Romania Communications. Pe de altă parte, Telekom Romania Mobile acționează în prezent ca operator exclusiv de telefonie mobilă în România și continuă să înregistreze o creștere a cotei sale de piață.

Piața românească este caracterizată de o concurență puternică între 2 grupuri internaționale (inițial operatori de servicii de telefonie mobilă) și operatorul RCS&RDS din România (inițial operator de servicii de telecomunicații prin cablu). Piața se bazează în mare măsură pe oferte cu rating zero, care au reprezentat mult timp elementul de diferențiere. În consecință, operatorii de servicii de telefonie mobilă sunt împovărați cu obligațiile de respectare a hotărârilor recente ale Curții de Justiție a Uniunii Europene⁶. Operatorii subliniază dificultățile legate de migrarea de la ratingul zero, în timp ce ANCOM a informat că există o solicitare oficială de evaluare a impactului acestei modificări.

În ceea ce privește transpunerea CECE, la 23 septembrie 2021, Comisia a transmis României un aviz motivat pentru neîndeplinirea obligației de notificare a transpunerii. Ca răspuns, România a depus două cereri de prelungire a termenului, în timp ce proiectul de lege a fost trimis

⁶ Hotărârea CJUE din 15 septembrie 2020 în cauzele conexe C-807/18 și C-39/19, Telenor Magyarországi Zrt/Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnöke (ECLI:EU:C:2020:708).

președintelui spre promulgare. Cu toate acestea, se preconizează întârzieri în transpunerea sa finală din cauza a trei contestații juridice în curs în fața Curții Constituționale a României. [Prima](#) este un recurs introdus de 50 de deputați cu privire la constituționalitatea obligației operatorilor de a asista autoritățile în cadrul procedurilor de supraveghere judiciară. A [doua](#) este un recurs introdus de către Instituția Avocatului Poporului pe motiv că dispozițiile privind instalarea rețelelor de comunicații electronice pot afecta în mod nejustificat alte drepturi, de exemplu drepturile de proprietate și, de asemenea, constituționalitatea obligației operatorilor de a asista autoritățile în cadrul procedurilor de supraveghere judiciară. Al [treilea](#) recurs a fost introdus de 41 de deputați care susțineau că implementarea simplificată creează temeri privind sănătatea publică din cauza câmpurilor electromagnetice (CEM) și a fost respins de Curtea Constituțională. [La 6 aprilie 2022](#), Curtea Constituțională a respins al treilea recurs și a amânat dezbaterile privind primele două recursuri până la 4 mai. Autoritățile au semnalat că este posibilă separarea proiectului de lege de articolele care fac obiectul contestațiilor juridice în cazul în care Curtea Constituțională hotărăște că articolele sunt într-adevăr neconstituționale, dar decizia o ia în acest caz Parlamentul.

Ca urmare a telemuncii în timpul pandemiei, numărul plângerilor privind calitatea serviciilor a crescut, în special în zonele rurale, deși în proporții mai scăzute decât în 2020. În contextul creșterii obligațiilor de telemuncă, mulți utilizatori au semnalat problemele legate de rezilierea contractelor, în special de rezilierea anticipată a contractelor, și au manifestat o mai mare disponibilitate de a schimba furnizorii de servicii.

În pofida progreselor semnificative înregistrate în 2021 în ceea ce privește creșterea gradului de acoperire de bandă largă fixă, România trebuie în continuare să abordeze problema ritmului relativ lent de adoptare și a gradului redus de acoperire al spectrului 5G. Cu toate acestea, România se află pe calea cea bună către îndeplinirea obiectivelor societății gigabiților și ale deceniului digital 2030 cu un grad relativ ridicat de acoperire a rețelelor VHCN, în timp ce investițiile preconizate prin intermediul MRR vor face ca țara să atingă mediile UE în următorii ani. Totuși, pentru aceasta este nevoie de proiecte ambițioase și transversale, în special pentru a stimula utilizarea de rețele de capacitate mai mare și pentru a elimina decalajul dintre mediul urban și cel rural. Pentru a facilita dezvoltarea fibrei optice, în special pentru a institui proceduri mai eficiente de acordare a autorizațiilor, transpunerea în timp util a CECE este esențială. Este deci important să se adopte în timp util proiectul de lege de transpunere a CECE și să se relanseze alocarea spectrului 5G, care se situează încă la un nivel scăzut. În plus, ar fi benefic ca această aliniere să ia forma unei actualizări a strategiei privind banda largă, pentru a reflecta mai bine obiectivele societății gigabiților pentru 2025 și pe cele ale deceniului digital pentru 2030.

3 Integrarea tehnologiei digitale

3 Integrarea tehnologiei digitale	România		UE
	loc	punctaj	punctaj
DESI 2022	27	15,2	36,1

	DESI 2020	România DESI 2021	DESI 2022	UE DESI 2022
3a1 IMM-uri care au cel puțin un nivel de bază de intensitate digitală % dintre IMM-uri	Nu se aplică	Nu se aplică	22 % 2021	55 % 2021
3b1 Schimb electronic de informații % dintre întreprinderi	23 % 2019	23 % 2019	17 % 2021	38 % 2021
3b2 Platforme de comunicare socială % dintre întreprinderi	8 % 2019	8 % 2019	12 % 2021	29 % 2021
3b3 Volume mari de date % dintre întreprinderi	11 % 2018	5 % 2020	5 % 2020	14 % 2020
3b4 Tehnologia de tip cloud % dintre întreprinderi	Nu se aplică	Nu se aplică	11 % 2021	34 % 2021
3b5 IA % dintre întreprinderi	Nu se aplică	Nu se aplică	1 % 2021	8 % 2021
3b6 TIC pentru durabilitatea mediului % dintre întreprinderi care au o intensitate medie/ridică a acțiunilor verzi prin intermediul TIC	Nu se aplică	68 % 2021	68 % 2021	66 % 2021
3b7 Facturi electronice % dintre întreprinderi	20 % 2018	17 % 2020	17 % 2020	32 % 2020
3c1 IMM-uri care fac vânzări online % dintre IMM-uri	11 % 2019	17 % 2020	12 % 2021	18 % 2021
3c2 Cifra de afaceri a comerțului electronic % din cifra de afaceri a IMM-urilor	5 % 2019	8 % 2020	7 % 2021	12 % 2021
3c3 Vânzări online transfrontaliere % dintre IMM-uri	6 % 2019	6 % 2019	4 % 2021	9 % 2021

România înregistrează rezultate slabe în ceea ce privește integrarea tehnologiilor digitale, situându-se pe locul 27 pentru această dimensiune. Aproape toți indicatorii se situează în continuare cu mult sub media UE și fie au stagnat, fie chiar au scăzut în ultimul an. Ponderea IMM-urilor care au cel puțin un nivel de bază de intensitate digitală a fost de 22 % (media UE: 55 %). Prin urmare, trebuie intensificate eforturile pentru a îndeplini obiectivul deceniului digital ca 90 % dintre IMM-uri să atingă un nivel de bază de intensitate digitală până în 2030. Având în vedere că 12 % dintre IMM-uri efectuează vânzări online și 4 % efectuează vânzări online la nivel transfrontalier, România a rămas în urmă în raport cu majoritatea statelor membre ale UE. Adoptarea tehnologiilor avansate, cum ar fi tehnologia de tip cloud, a atins doar 11 %, în comparație cu media UE de 34 %. În ceea ce privește inteligența artificială, doar 1 % dintre întreprinderi au adoptat astfel de tehnologii (media UE: 8 %). Ponderea în ceea ce privește prelucrarea volumelor mari de date rămâne, de asemenea, relativ scăzută, fiind de 5 %

comparativ cu media UE de 14 %. Există un decalaj semnificativ, care trebuie eliminat până în 2030 pentru a atinge obiectivul deceniului digital ca 75 % dintre întreprinderi să utilizeze tehnologia de tip cloud, volumele mari de date și IA. Doar ponderea de 68 % a întreprinderilor care au o intensitate medie/ridică a acțiunilor verzi prin intermediul TIC este puțin peste media UE de 66 %.

Strategia guvernamentală „Dezvoltarea sectorului IMM și îmbunătățirea mediului de afaceri din România [către economia digitală în perioada 2021-2027](#)” include măsuri transversale, cum ar fi: (i) dezvoltarea rețelei de centre de inovare digitală⁷; (ii) oportunități pentru IMM-uri de a dobândi competențele necesare pentru a beneficia de noi tehnologii; (iii) sprijinirea IMM-urilor pentru a schimba cu ușurință furnizorii de servicii digitale și pentru a profita de portabilitatea datelor, astfel cum se prevede în Regulamentul privind libera circulație a datelor fără caracter personal; și (iv) sensibilizarea IMM-urilor cu privire la amenințările la adresa securității și stimularea investițiilor în domeniul securității cibernetice.

PNRR-ul sprijină investițiile pentru digitalizarea IMM-urilor în vederea creșterii competitivității acestora, prin alocarea unui buget de 500 de milioane EUR în acest scop. Sunt disponibile două instrumente: (i) granturi acordate antreprenorilor pentru dezvoltarea de tehnologii digitale avansate, cum ar fi inteligența artificială, datele și cloud computingul, tehnologia blockchain, calculul de înaltă performanță, cuantica, internetul obiectelor, securitatea cibernetică și (ii) granturi în valoare de până la 100 000 EUR pentru fiecare întreprindere pentru adoptarea de tehnologii digitale, și anume achiziționarea de hardware TIC, dezvoltarea sau adaptarea aplicațiilor software/licențelor pentru software-uri, achiziționarea de sisteme de IA, site-uri web de prezentare, cursuri de formare a personalului în domeniul informaticii etc. Se preconizează că măsura va fi finalizată până la jumătatea anului 2024.

În ceea ce privește microelectronica, România a semnat Declarația comună referitoare la inițiativa europeană privind procesoarele și tehnologiile semiconductorilor. Investiția în proiectul multinațional privind procesoarele de mică putere și cipurile pentru semiconductoare incluse în PNRR va stimula dezvoltarea microelectronicii în România, abordând una dintre provocările cu care se confruntă UE. Industria românească a manifestat un interes puternic față de inițiativa PIIEC pe această temă, răspunzând solicitării Ministerului Economiei și Antreprenoriatului de a prezenta propuneri de proiecte.

În ceea ce privește tehnologia blockchain, cele două noduri ale infrastructurii europene de servicii bazate pe tehnologia blockchain din România au fost înființate în 2021 de Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Informatică (ICI București) și de organismul de finanțare a învățământului superior și a cercetării UEFISCDI, împreună cu Universitatea Politehnică din Timișoara. Acestea se află într-o fază de dezvoltare matură.

Autoritatea pentru Digitalizarea României pune în aplicare proiectul „Cadru strategic pentru adoptarea și utilizarea de tehnologii inovative în administrația publică 2021-2027” împreună cu Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca. Principalele obiective sunt: (i) elaborarea unui cadru național în domeniul tehnologiilor blockchain pentru administrația publică; (ii) dezvoltarea strategiei naționale pentru inteligența artificială; (iii) definirea conceptului de centre de inovare digitală; (iv) definirea

⁷ Procesul de selectare a centrelor de inovare digitală care vor participa la rețeaua de centre europene de inovare digitală este în curs. Șapte propuneri privind centrele europene de inovare digitală din România au înregistrat rezultate pozitive în urma evaluării, și anume acestea sunt invitate la elaborarea acordurilor de grant (care nu reprezintă un angajament formal de finanțare). Se preconizează că va fi selectată o propunere suplimentară în anul următor.

cadrlui și a modalităților de finanțare a participării României la inițiativele și rețelele europene și (v) înființarea unui laborator pentru politica digitală în vederea dezvoltării de infrastructuri, procese, instrumente și rețele.

Principalele obstacole în calea transformării digitale a sectorului IMM-urilor din România și a celei mai mari părți a economiei sale sunt de natură structurală. Acestea necesită măsuri cuprinzătoare și transversale menite să sporească nivelul de educație digitală și înțelegerea de către cadrele de conducere a rolului instrumentelor digitale în mediul de afaceri. Nivelul scăzut de dezvoltare a serviciilor publice digitale împiedică IMM-urile să adopte gestionarea digitală a unor procese precum contabilitatea. Intensificarea eforturilor în ceea ce privește oferta sub forma unei combinații convingătoare de servicii și instrumente care să optimizeze procesele IMM-urilor și să formeze personalul și cadrele de conducere ale acestora în ceea ce privește utilizarea respectivelor servicii și instrumente poate contribui la stimularea cererii din partea IMM-urilor.

4 Servicii publice digitale

4 Servicii publice digitale ⁸	România		UE
	loc	punctaj	punctaj
DESI 2022	27	21,0	67,3

	România			UE
	DESI 2020	DESI 2021	DESI 2022	DESI 2022
4a1 Utilizatori ai soluțiilor de e-guvernare % dintre utilizatorii de internet	15 % 2019	16 % 2020	17 % 2021	65 % 2021
4a2 Formulare precompletate Punctaj (0-100)	Nu se aplică	Nu se aplică	19 2021	64 2021
4a3 Servicii publice digitale pentru cetățeni Punctaj (0-100)	Nu se aplică	Nu se aplică	44 2021	75 2021
4a4 Servicii publice digitale pentru întreprinderi Punctaj (0-100)	Nu se aplică	Nu se aplică	42 2021	82 2021
4a5 Date deschise % din punctajul maxim	Nu se aplică	Nu se aplică	76 % 2021	81 % 2021

Serviciile publice digitale continuă să reprezinte o provocare pentru România. Țara înregistrează rezultate cu mult sub media UE în ceea ce privește toți indicatorii, inclusiv disponibilitatea serviciilor publice digitale pentru cetățeni (un punctaj de 44 comparativ cu media UE de 75) și pentru întreprinderi (un punctaj de 42 comparativ cu media UE de 82). Interacțiunea digitală dintre autoritățile publice și publicul larg este, de asemenea, redusă întrucât doar 17 % dintre utilizatorii de internet utilizează serviciile de e-guvernare. Ponderea mare a investițiilor digitale și a reformelor dedicate acestei dimensiuni în planul național de reziliență și redresare al României oferă posibilitatea de îmbunătățire a acestor rezultate. Punerea în aplicare în timp util a acestor măsuri va contribui la îndeplinirea, până în 2030, a obiectivului deceniului digital de a furniza online 100 % dintre serviciile publice esențiale pentru cetățenii și întreprinderile europene.

În prezent, în România nu este disponibil niciun sistem de identificare electronică. Implementarea cărților de identitate electronice și a semnăturii digitale pentru români este esențială pentru facilitarea interacțiunilor dintre organismele din sectorul public și din cel privat și public. PNRR include măsuri pentru emiterea unui număr de 8,5 milioane de cărți de identitate electronice pentru care au fost alocată o sumă de 200 de milioane EUR. Cartea de identitate electronică va stoca două certificate digitale care vor permite: (i) autentificarea pentru utilizarea serviciilor publice online și (ii) semnăturile electronice calificate.

Investițiile finanțate prin PNRR vizează, de asemenea, furnizarea online de servicii publice esențiale și dezvoltarea unui cadru unitar pentru cloudul guvernamental. Acesta include: (i) implementarea infrastructurii cloudului guvernamental (675 de milioane EUR); (ii) dezvoltare și migrare în cloud (187

⁸ Există o întrerupere a seriilor pentru indicatorii 4a2, 4a3, 4a4 și 4a5. Prin urmare, nu este posibilă nicio comparație între rezultatele indicatorilor și ale dimensiunilor în timp.

de milioane EUR); (iii) dezvoltarea de sistemului de e-sănătate și telemedicină (400 de milioane EUR); (iv) digitalizarea sistemului judiciar (162 de milioane EUR), digitalizarea în domeniul mediului (52 de milioane EUR) și în domeniul ocupării forței de muncă și al protecției sociale (85 de milioane EUR); (v) implementarea de formulare electronice în domeniul achizițiilor publice (0,85 milioane EUR); (vi) cartea de identitate electronică și semnătura digitală (200 de milioane EUR); (vii) digitalizarea sectorului ONG-urilor (10 milioane EUR) și a managementului funcției publice (10 milioane EUR).

Aceste investiții vizează modernizarea administrației publice prin intermediul tehnologiilor avansate și axarea pe nevoile cetățenilor și ale întreprinderilor. Acest lucru ar trebui să fie corelat cu asigurarea condițiilor prealabile pentru elaborarea de politici bazate pe date și cu sporirea interoperabilității tehnologiilor digitale existente. În plus, reformele sprijină dezvoltarea unei arhitecturi integrate a serviciilor publice digitale. Reforma serviciilor cloudului guvernamental prevăzută în PNRR constă în două direcții de acțiune: Legea privind interoperabilitatea sistemelor de informații și Legea privind cloudul guvernamental.

În ceea ce privește sistemul de e-sănătate, investițiile prevăzute în PNRR includ un sistem de telemedicină și noua platformă informatică a asigurărilor de sănătate (PIAS), care vizează (i) promovarea integrării instituțiilor de sănătate prin intermediul infrastructurii digitale; (ii) facilitarea accesului la date pentru Ministerul Sănătății și alte părți interesate; (iii) reducerea fragmentării și (iv) îmbunătățirea calității datelor privind sănătatea. Investiția urmărește să sporească accesul zonelor rurale, al zonelor urbane de mici dimensiuni și al grupurilor vulnerabile la consultații de specialitate, reducând în același timp timpul de așteptare prin utilizarea telemedicinii.

În plus, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, în parteneriat cu Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS) și Autoritatea pentru Digitalizarea României pun în aplicare un sistem informatic denumit eDES. Acest sistem informatic va conecta DES, dosarul electronic de sănătate, furnizorii de servicii paraclinice, clinice, fizice și de recuperare, serviciile de asistență medicală la domiciliu, serviciile de îngrijire paliativă la domiciliu, serviciile de stomatologie, dispozitivele medicale, dispozitivele și tehnologia de asistență și consultațiile de urgență la domiciliu și activitățile de transport medical neasistat. Acest sistem va contribui la îndeplinirea obiectivului ca 100 % dintre cetățenii Uniunii să aibă acces la dosarele lor medicale.

În plus, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, împreună cu alte două instituții, pune în aplicare proiectul „[HUB DE SERVICII MMPS – SII MMPS](#)”, cu un buget de 133 de milioane RON (aproximativ 27 de milioane EUR). Proiectul va concentra interacțiunile online ale publicului într-un punct unic de contact, și anume portalul ministerului. Acest lucru va facilita depunerea cererilor de asistență socială și de prestații sociale și va oferi publicului și întreprinderilor posibilitatea de a consulta și de a crea propriile dosare electronice. Finalizarea proiectului este prevăzută pentru sfârșitul anului 2023.

Deși orientarea către utilizatori a serviciilor publice digitale nu este măsurată, proiectul de plan de acțiune pentru Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2021-2027 include o acțiune specifică menită să pună informațiile publice la dispoziția tuturor cetățenilor. Informațiile vor fi publicate pe site-urile web ale primăriilor și instituțiilor publice într-un format ușor de citit, împreună cu un set de informații de asistență pentru persoanele vulnerabile.

O altă investiție prevăzută în PNRR, în valoare de aproximativ 22 de milioane EUR, sprijină adoptarea de către sectorul public a soluțiilor de automatizare a proceselor robotizate („robotic process automation” - RPA) de către 18 instituții ale administrației centrale, care ar trebui să crească productivitatea și reziliența, să reducă erorile și timpul de prelucrare prin automatizarea sarcinilor laborioase, repetitive și bazate pe norme.

La sfârșitul anului 2020, pentru a monitoriza progresele înregistrate în materie de transformare digitală a administrației publice din România și pentru a sprijini deciziile strategice ale guvernului, Autoritatea pentru Digitalizarea României (ADR) a lansat Catalogul serviciilor publice, care va fi actualizat anual. Acesta va fi instrumentul de programare pentru digitalizarea serviciilor publice, pentru planificarea intervențiilor și pentru coordonarea serviciilor publice digitale.

România a identificat lipsa unei expertize în materie de procese informatice și administrative combinate în cadrul instituțiilor ca fiind una dintre provocările structurale majore în cadrul eforturilor sale de digitalizare a sectorului serviciilor publice. Prin urmare, este esențial să se dezvolte în permanență capacitatea administrativă de punere în aplicare a proiectelor de digitalizare pentru a beneficia pe deplin de inițiativele importante deja lansate, inclusiv de măsurile relevante prevăzute în PNRR.

Realizare importantă în perioada 2021-2022: politica publică în domeniul e-guvernării pentru perioada 2021-2030

[Politica publică în domeniul e-guvernării](#) a fost adoptată la 3 iunie 2021.

Transformarea digitală a sectorului public din România este determinată de politica publică în domeniul e-guvernării pentru perioada 2021-2030. Politica reprezintă rezultatul proiectului emblematic al guvernului de stabilire a unui cadru pentru dezvoltarea de instrumente de e-guvernare. Politica a fost elaborată în urma unei ample consultări cu instituțiile relevante, coordonarea fiind asigurată de Secretariatul General al Guvernului. Politica publică va aborda dezvoltarea insuficientă a serviciilor publice electronice în România. Scopul propunerii va fi acela de a furniza:

- o viziune și o foaie de parcurs pentru digitalizarea serviciilor publice în următorii 10 ani;
- un mecanism de monitorizare, evaluare și ajustare periodice, dacă este necesar;
- un instrument de sprijin pentru programare și negociere pentru perioada financiară 2021-2027 și un instrument de fundamentare a măsurilor de digitalizare care fac obiectul Planului național de redresare și reziliență.